27.9.2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunta |

Työllisyysrahaston talouden kehitys 2022 – 2023

Asiantuntijalausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 30.9.2022

HE 179/2022 vp

Tapio Oksanen

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Työllisyysrahasto

- Finanssivalvonnan valvoma itsenäinen laitos

- Päätehtävät:
  - Työttömyysetuuksien rahoitus
  - Työttömyysvakuutusmaksujen määrääminen ja perintä
  - Aikuiskoulutusetuuksien myöntäminen

- Julkinen hallintotehtävä

- Toiminta perustuu lakiin

HE 179/2022 vp

- Esitys vuoden 2023 työttömyysvakuutusmaksuiksi

- Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärän korottaminen 0,03 prosenttiyksikköä
- Palkansaajan maksu pidetään ennallaan ja työnantajan keskimääräistä maksua korotetaan 0,03 prosenttiyksikköä
  - Korotuksella rahoitetaan Muutosturvan uudistuksen menot
- Palkansaajan maksuksi esitetään 1,50 prosenttia
- Työnantajan keskimääräinen maksu olisi 1,54 prosenttia
  - Alempi maksu 0,52 prosenttia ja ylempi maksu 2,06 prosenttia

Talouden ja työllisyyden näkymät 2022–2023

Kansainvälisessä taloudessa luottamusindikaattorit ovat jo kääntyneet laskusuuntaan

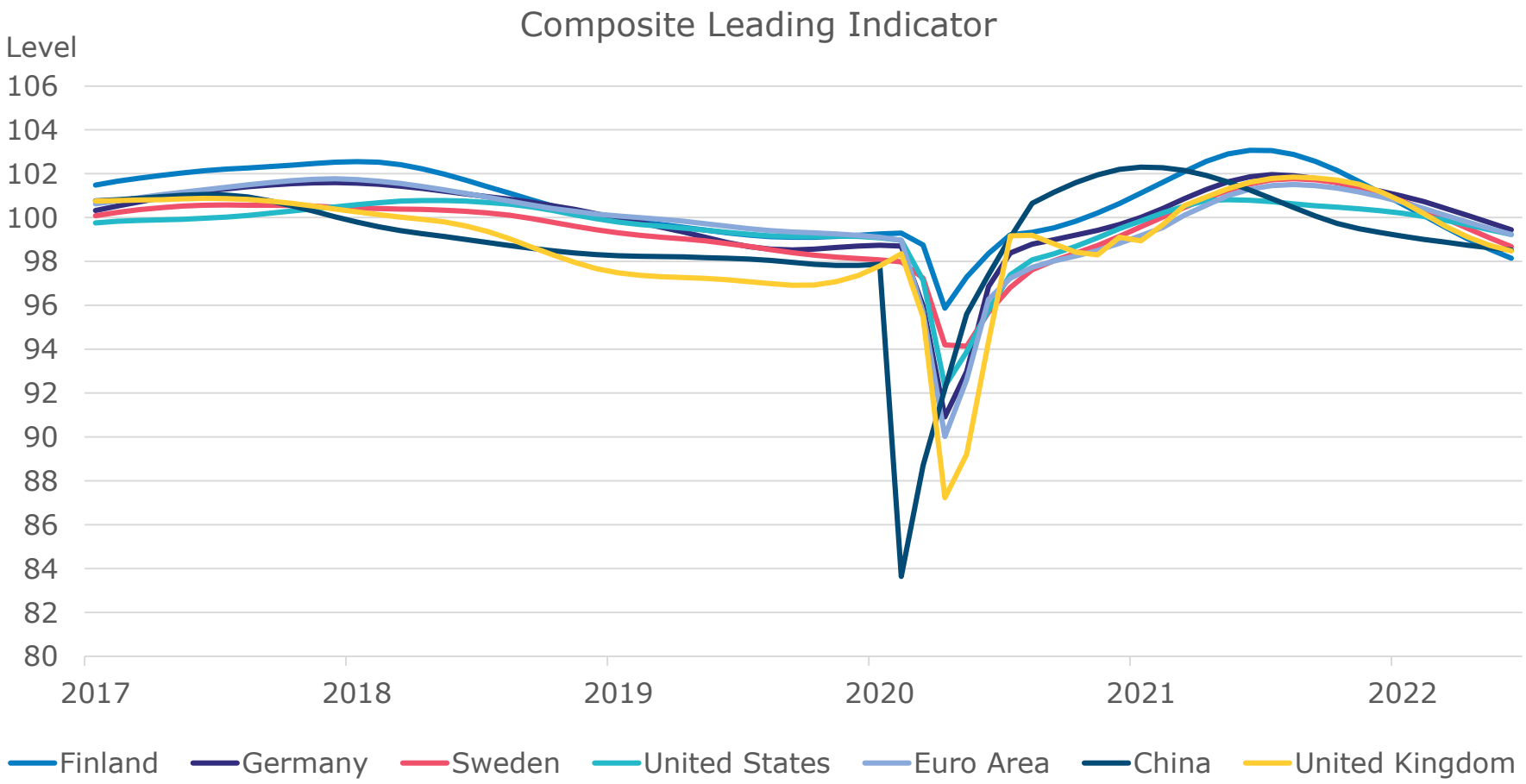

Kansainvälinen taloussuhdanne

Kaikilla alueilla oltiin alle pitkän aikavälin keskiarvon (100) jo kesäkuussa 2022.

Lähde: OECD

Yritysten luottamusindikaattorit ovat heikentyneet kaikilla toimialoilla vuoden alun lukemista

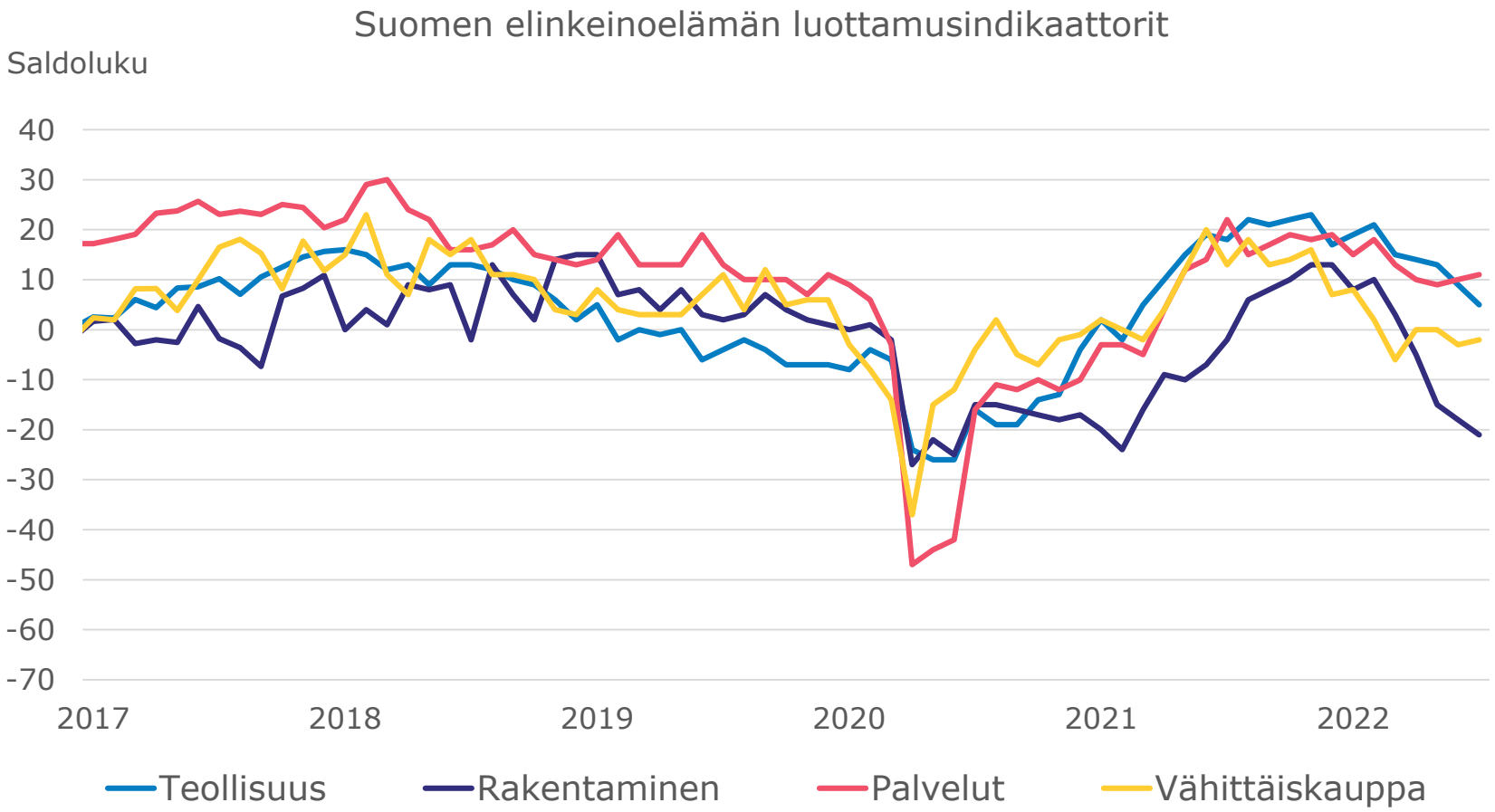

Heikkeneminen on ollut voimakkainta rakentamisen toimialalla.

EK:n luottamus-indikaattoreiden kuukausimuutoksista tekemän laskelman mukaan talouskasvun todennäköisyys oli 14 % heinäkuussa.

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto

Kuluttajien luottamus vajosi mittaushistoriansa (1995–2022) alimmalle tasolle heinäkuussa 2022

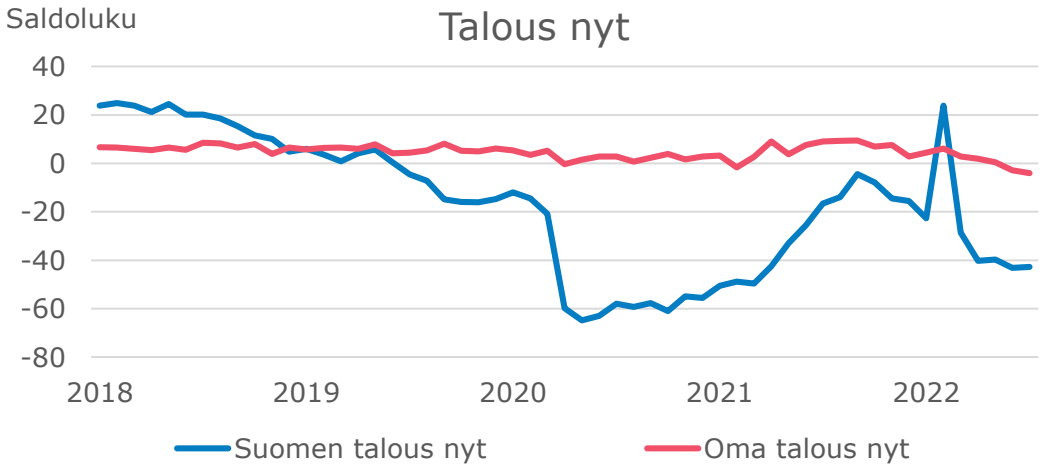

Kuluttajien luottamus omaan talouteen heikkeni edelleen hieman heinäkuussa. Lisäksi kuluttajien luottamus oman taloutensa näkymiin seuraavan 12 kk aikana saavutti mittaushistoriansa (1995–2022) alimman tason.

Kuluttajien luottamus Suomen talouteen sekä Suomen talouden näkymiin seuraavan 12 kk aikana säilyi edelleen varsin heikolla tasolla.

Kuluttajilla on kuitenkin edelleen vahvempi luottamus omaan talouteen kuin Suomen talouteen.

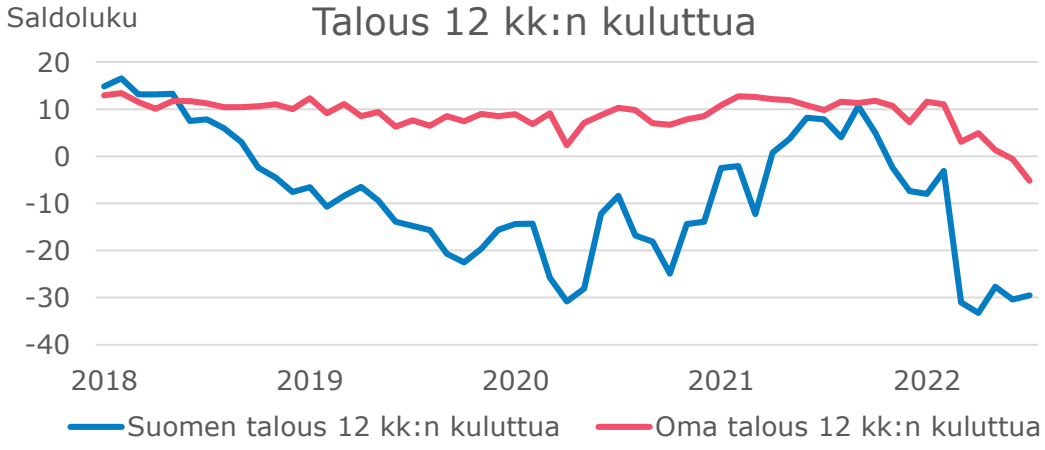

Työttömyysasteet ovat olleet laskusuunnassa myös muualla Euroopassa vuoden 2022 aikana

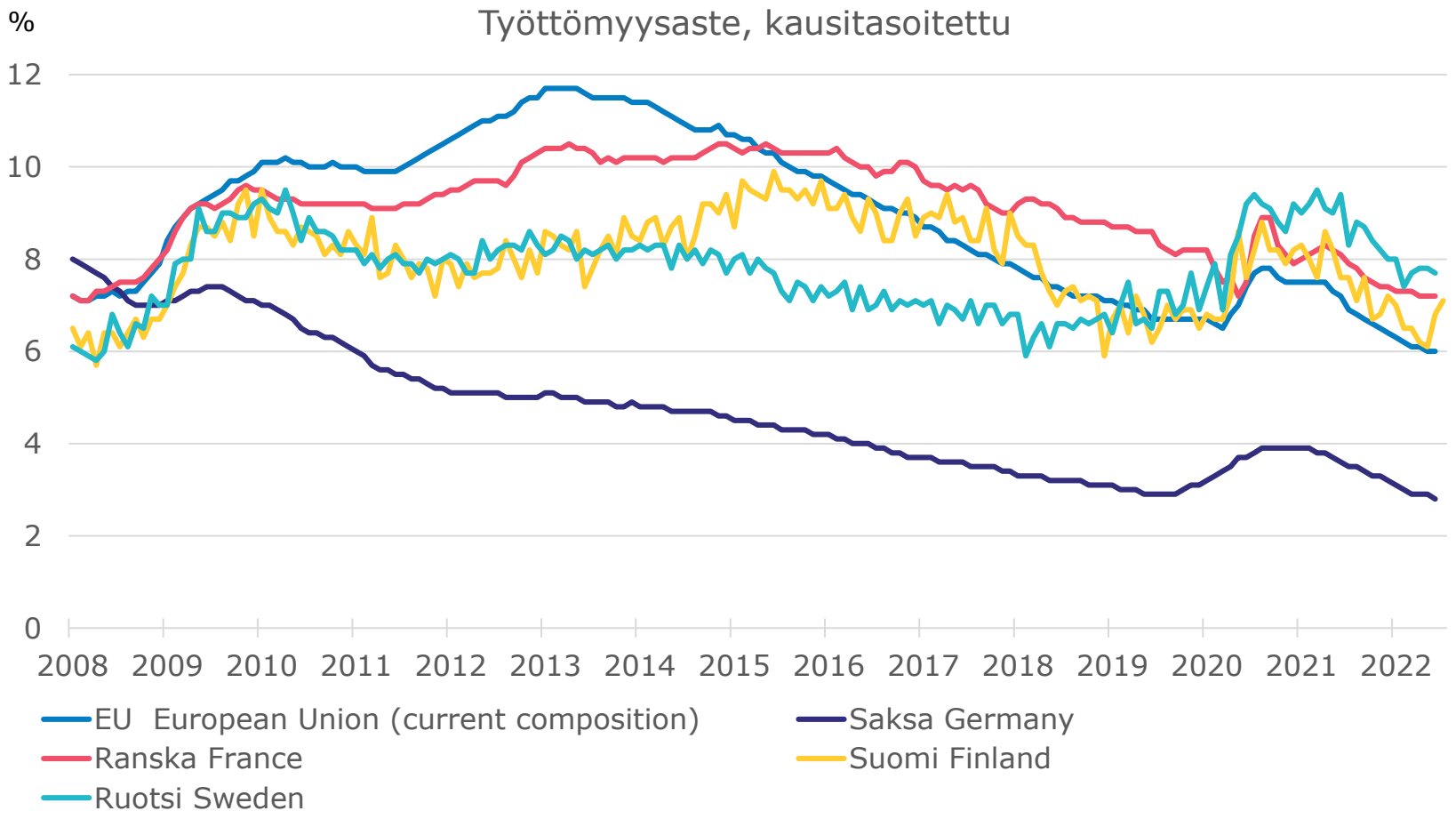

Kuitenkaan koronapandemiaa edeltäviä pohjia ei ole aivan vielä saavutettu kaikissa maissa.

Työttömiä oli noin 190 000 henkilöä heinäkuussa 2022, kun heitä oli vuosi aiemmin noin 202 000 henkilöä

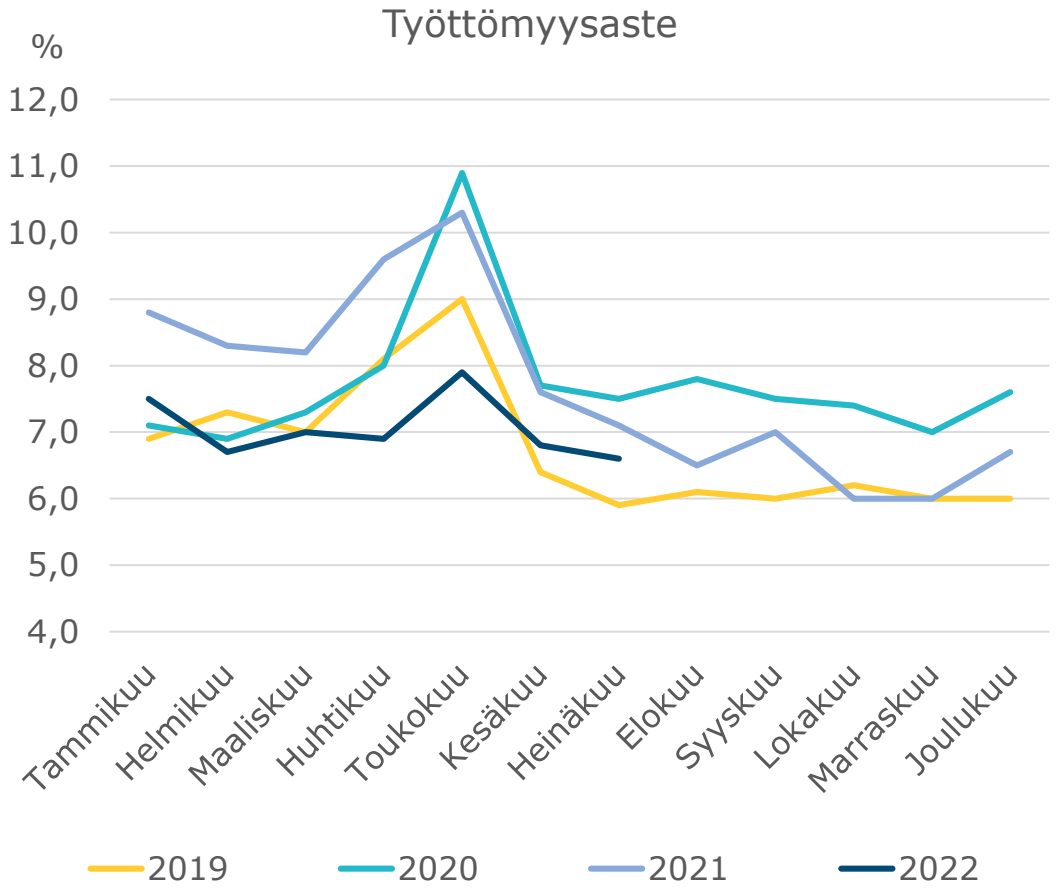

Vuosi	Työttömiä keskimäärin	Työttömyysaste keskimäärin
2019	183 000	6,7 %
2020	209 000	7,7 %
2021	212 000	7,7 %

Työttömyysaste oli 6,6 % heinäkuussa 2022

Työttömyysaste oli 7,1 % heinäkuussa 2021.

Työttömyysasteen trendi oli 6,8 % heinäkuussa 2022.

Työttömyysasteen trendi oli 7,6 % heinäkuussa 2021.

Työttömyysasteen trendi on kasvanut huhtikuusta 2022 alkaen, jolloin se oli 6,4 %.

Työllisyysasteen trendi on ylittänyt koronapandemiaa edeltävän tason, mutta pysynyt muuttumattomana viimeisimmät kuukaudet

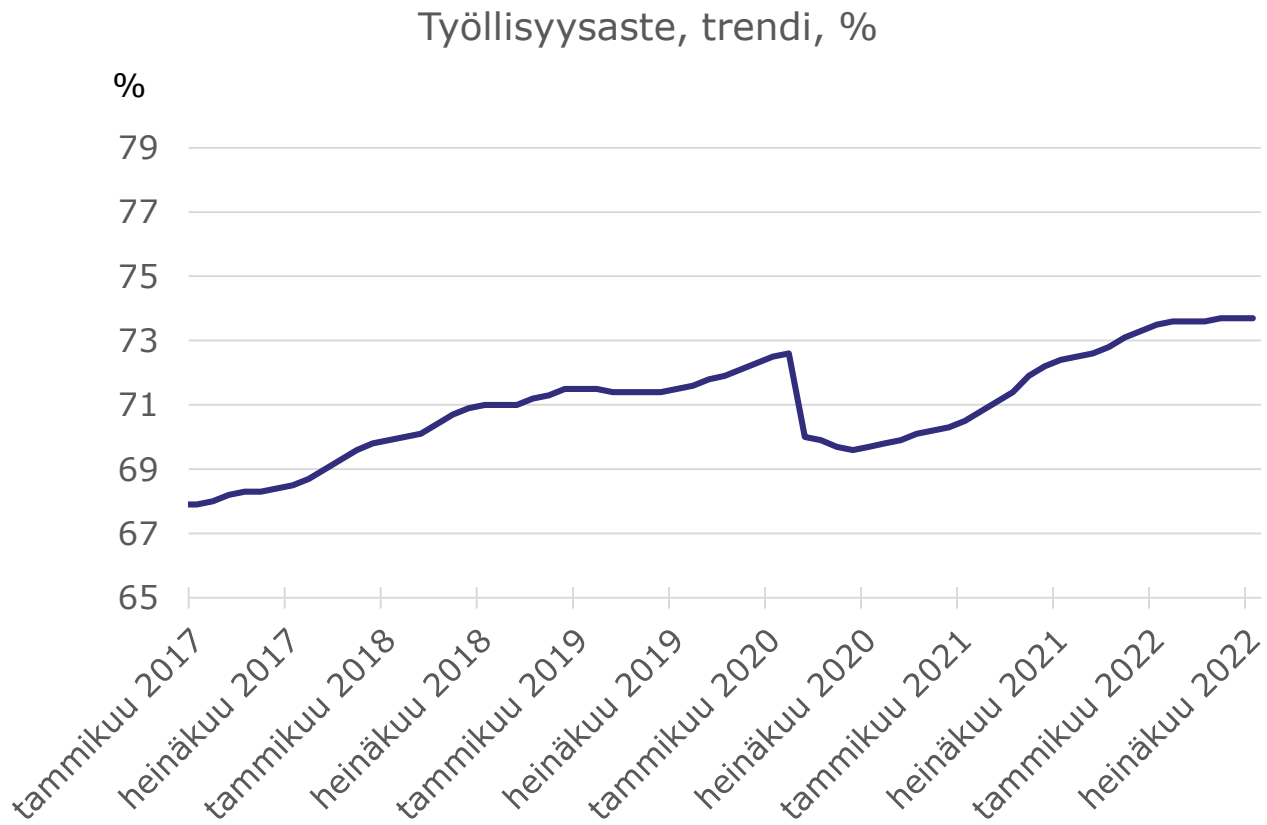

Työllisyysasteen trendi oli 73,7 % heinäkuussa 2022.

Työllisyysasteen trendi oli 72,4 % heinäkuussa 2021.

Työllisyysasteen trendi oli 72,6 % helmikuussa 2020, ennen koronapandemian alkua.

Työllisyysasteen trendi on pysynyt muuttumattomana toukokuusta 2022 alkaen.

Toukokuussa työllisyysasteen trendi oli myös 73,7 %.

Työllisten määrän kehitys on jatkunut positiivisena

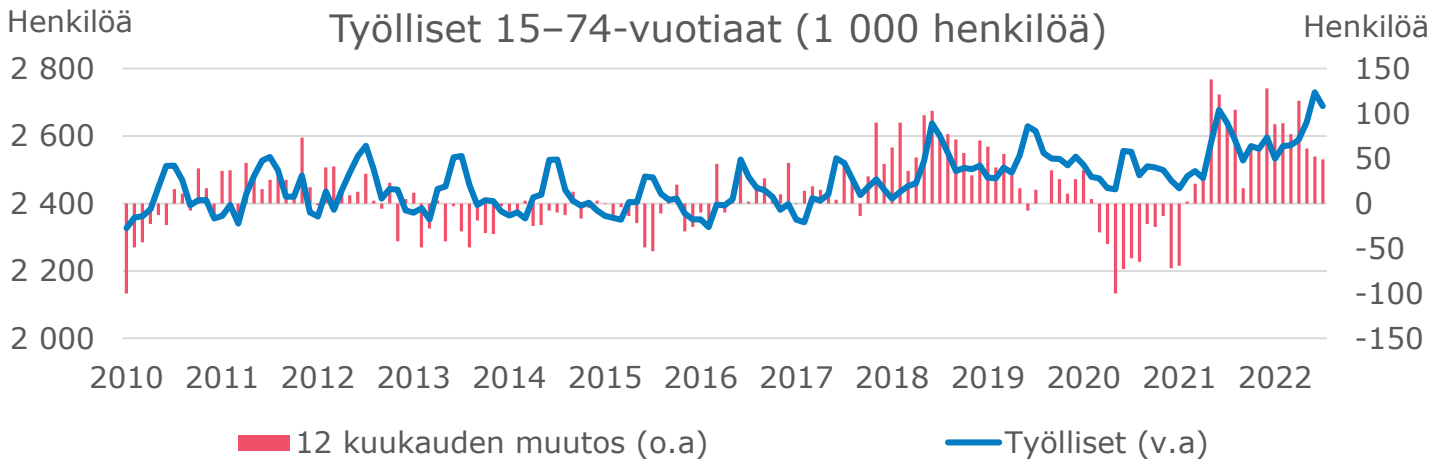

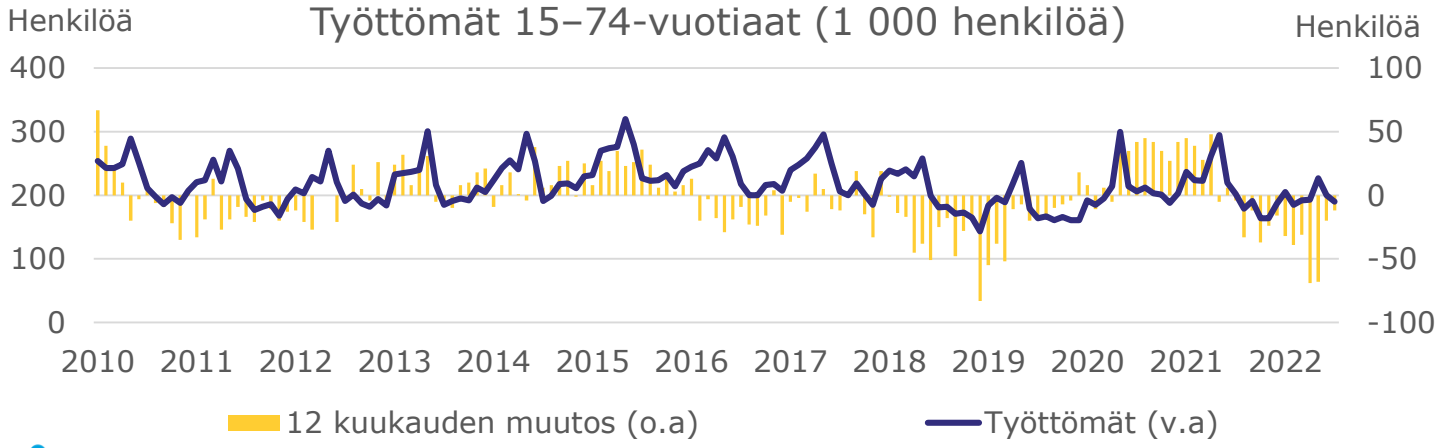

Heinäkuussa 2022 työllisiä oli noin 49 000 henkilöä enemmän kuin heinäkuussa 2021 ja 135 000 henkilöä enemmän kuin heinäkuussa 2020.

Myös työttömien määrän kehitys on ollut positiivista vuoden 2022 aikana.

Heinäkuussa 2022 työttömiä oli 12 000 henkilöä vähemmän kuin heinäkuussa 2021 ja 16 000 henkilöä vähemmän kuin heinäkuussa 2020.

Erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien henkilöiden määrä on laskenut vuonna 2022

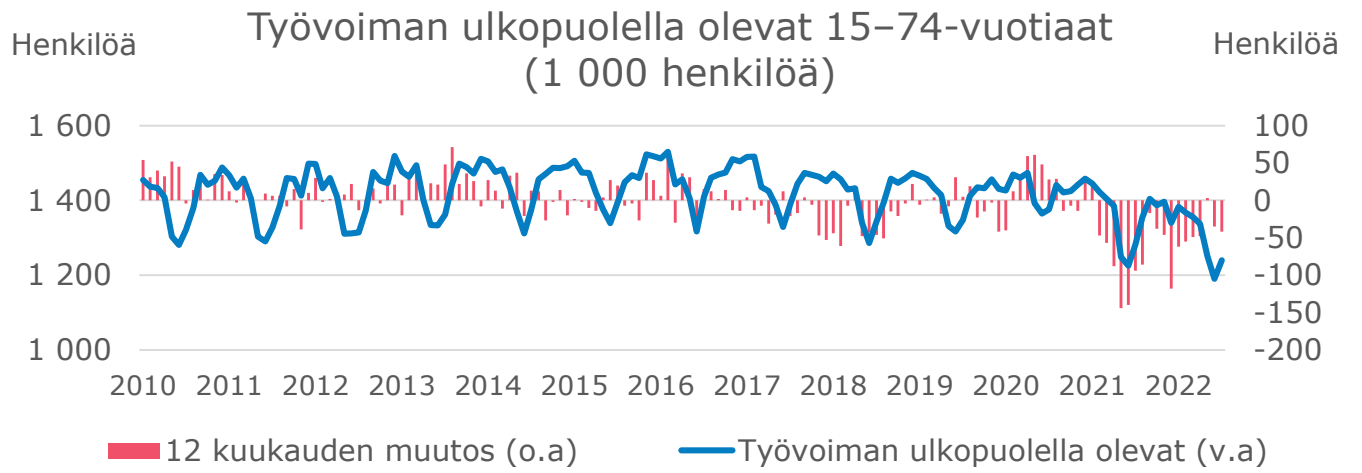

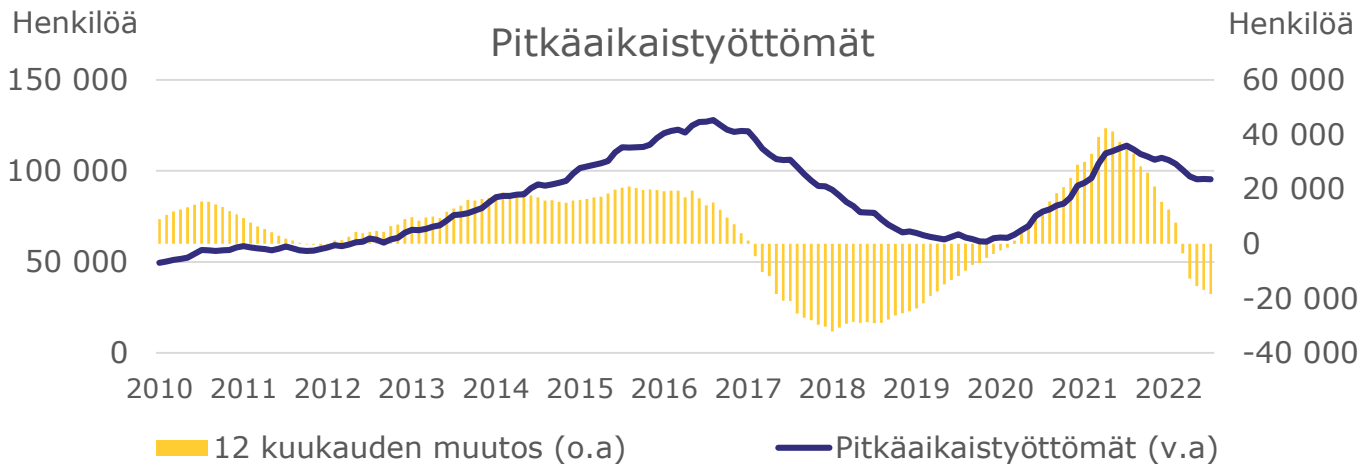

Heinäkuussa 2022 työvoiman ulkopuolella oli noin 42 000 henkilöä vähemmän kuin heinäkuussa 2021 ja 136 000 henkilöä vähemmän kuin heinäkuussa 2020.

Pitkäaikaistyöttömien määrä oli edelleen koronapandemiaa edeltävää aikaa korkeammalla tasolla.

Heinäkuussa 2022 pitkäaikaistyöttömiä oli edelleen noin 95 400 henkilöä.

Heinäkuussa 2019 pitkäaikaistyöttömiä oli noin 65 100 henkilöä.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on kuitenkin vähentynyt noin 18 500 henkilöllä heinäkuusta 2021.

Yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli heinäkuussa 2022 noin 9 300 henkilöä enemmän kuin heinäkuussa 2021.

Lähde: Tilastokeskus ja TEM

Työttömiä työnhakijoita oli noin 272 000 henkilöä heinäkuussa 2022

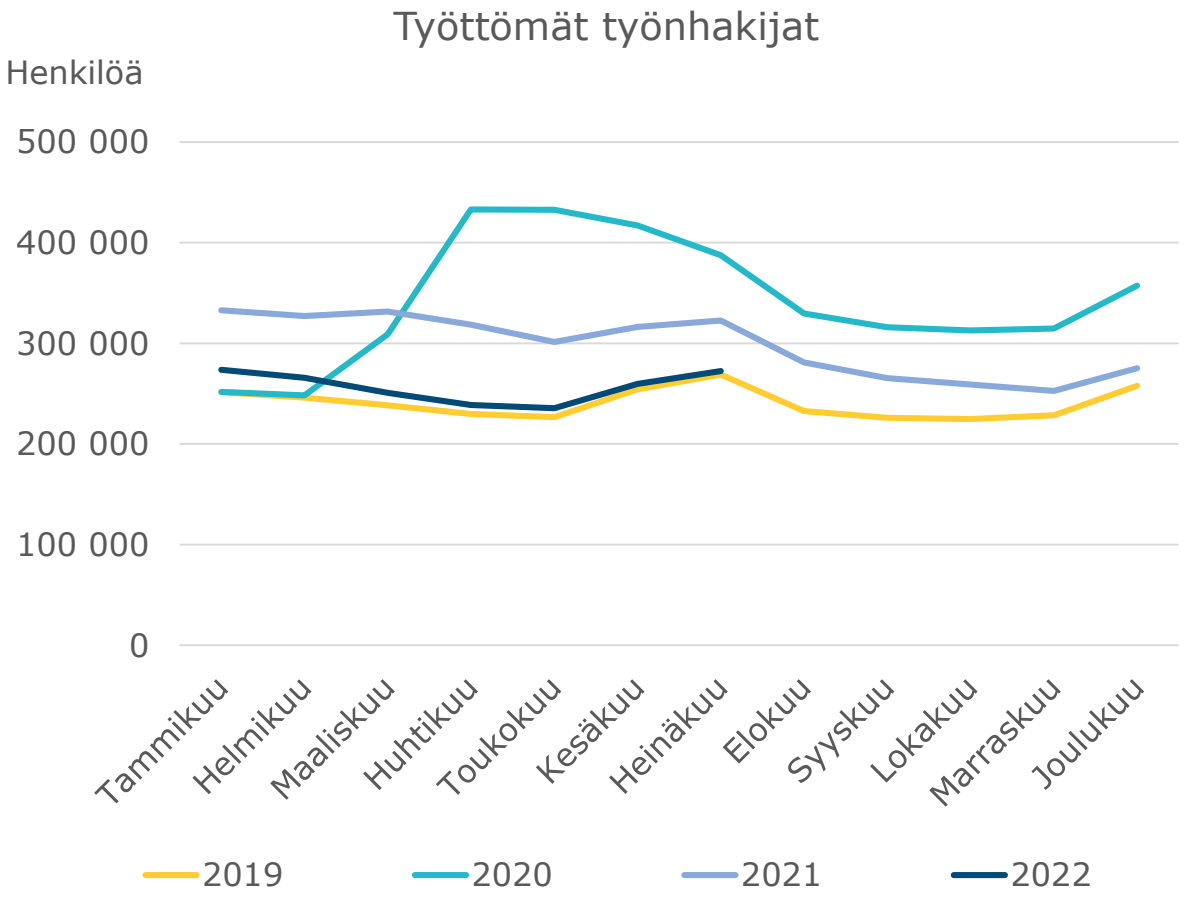

Vuosi	Työttömiä työnhakijoita keskimäärin
2019	240 000
2020	342 000
2021	299 000

Työttömien työnhakijoiden määrä oli jo selvästi alemmalla tasolla heinäkuussa 2022 kuin heinäkuussa 2021.

Työttömien työnhakijoiden määrä laski vuodessa noin 50 300 henkilöllä.

Heinäkuussa työttömien työnhakijoiden määrä oli jo lähes koronapandemiaa edeltävällä tasolla.

- noin 269 000 työtöntä työnhakijaa heinäkuussa 2019

Kokoaikaisesti lomautettuja työnhakijoiden määrä jo lähellä koronapandemiaa edeltäviä lukemia.

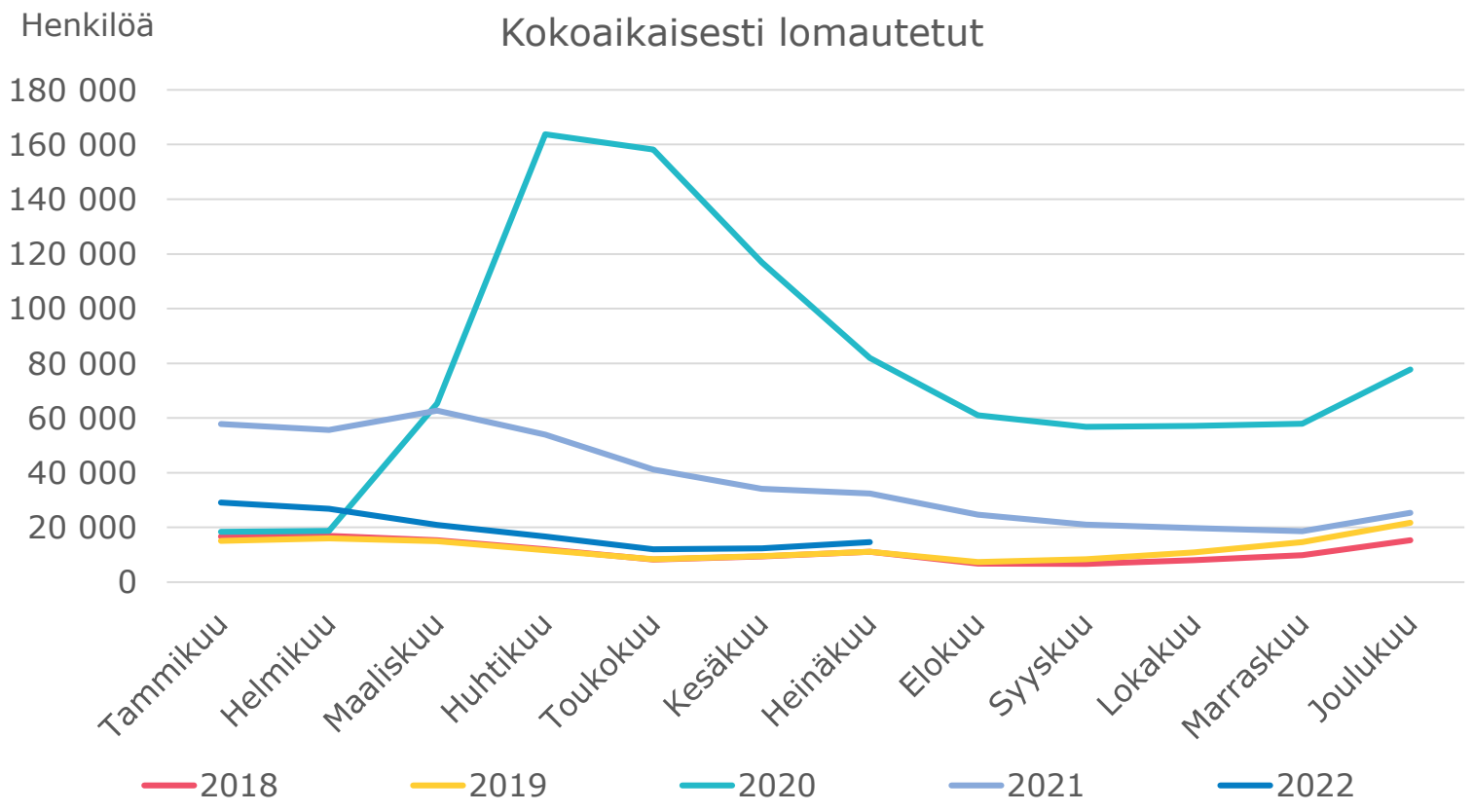

Kokoaikaisesti lomautettuja työnhakijoita oli hieman yli 14 600 henkilöä heinäkuussa 2022.

Tämä on noin 17 800 henkilöä vähemmän kuin heinäkuussa 2021.

Kokoaikaisesti lomautettujen työnhakijoiden määrä oli heinäkuussa 2022 noin 3 500 henkilöä korkeammalla tasolla kuin ennen koronapandemiaa heinäkuussa 2019.

Päivärahojen määrä kuukaudessa on samalla tasolla kuin ennen koronaa

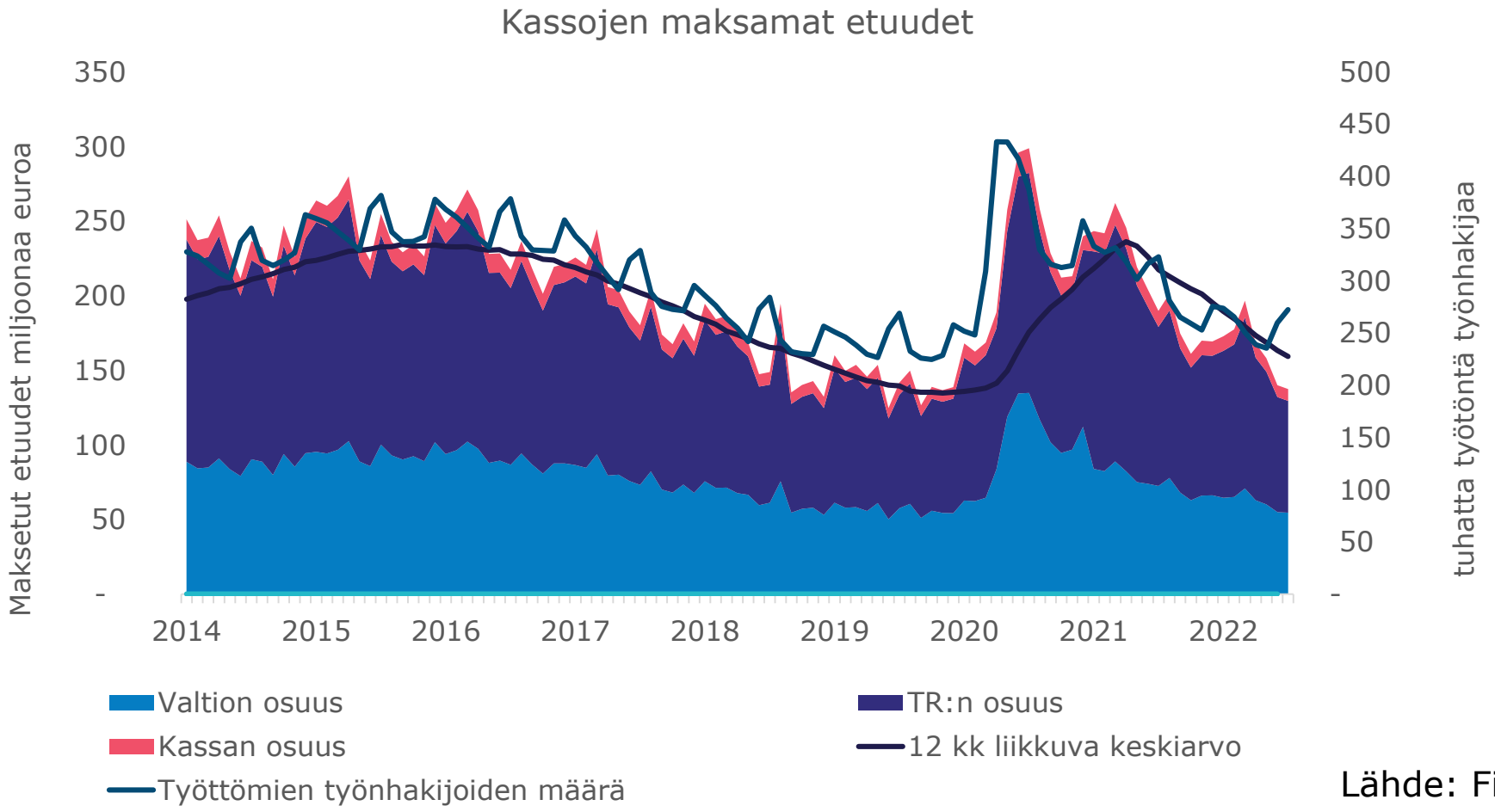

Työttömyyskassojen maksamat etuudet ovat laskeneet selvästi vuoden 2022 aikana.

Lähde: Finanssivalvonta ja TEM

27.9.2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunta |

Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2022

Hallituksen kokous 24.8.2022

Liite 4a

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Vuosi 2022 on ollut kohtuullisen myönteinen Työllisyysrahastolle

- Maksetut rahoitusosuudet vähentyneet alkuvuonna.
- Työttömyysaste laskenut edellisestä vuodesta ja laskun uskotaan tasoittuvan.
- Nettovarallisuus vahvistuu arvion mukaan noin 400 miljoonalla eurolla vuonna 2022.

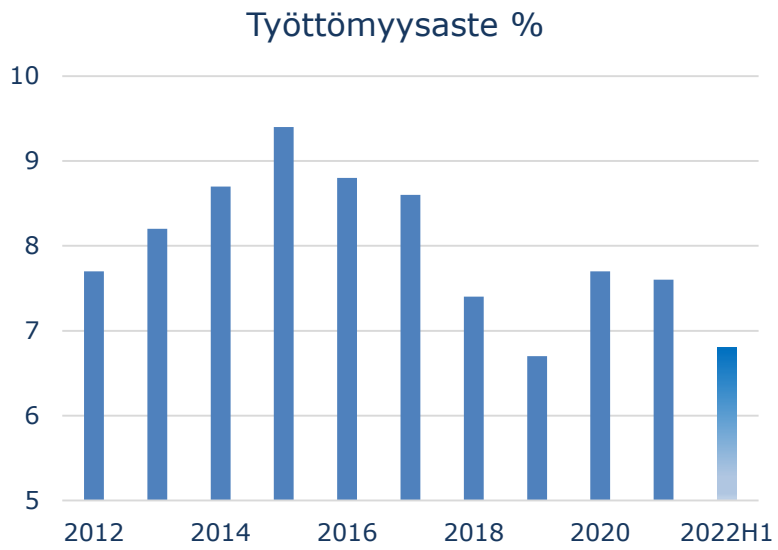

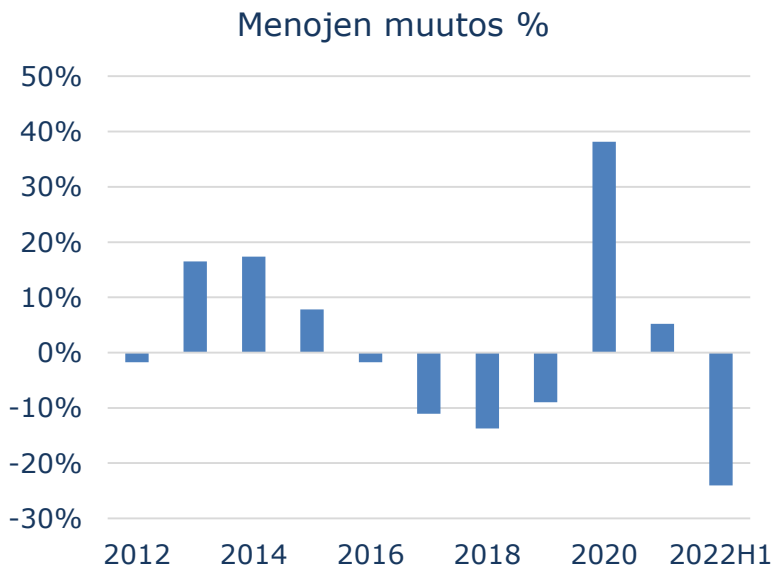

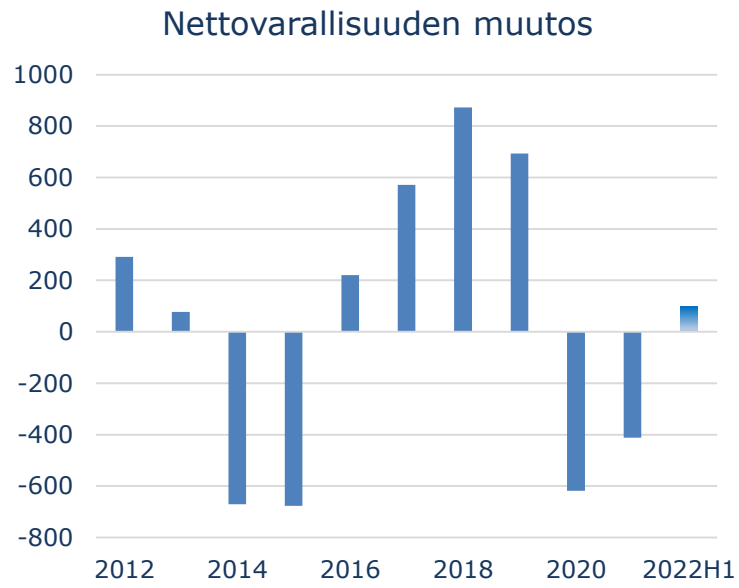

Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2022

Työllisyysrahaston puolivuositulos muodostui hyvän työllisyyskehityksen tukemana ylijäämäiseksi

•Työttömyysvakuutusmaksut ja muut tuotot yhteensä 1 715 (1 647) miljoonaa euroa

•Maksetut työttömyysetuudet, aikuiskoulutusetuudet ja hallintokulut yhteensä 1 584 (2 093) miljoonaa euroa

•Nettovarallisuuden muutos (puolivuositulos) 99 (-444) miljoonaa euroa

•Nettovarallisuus 732 (30.6.2021: 600) miljoonaa euroa

•Sijoitukset ja varat yhteensä 2 101 (30.6.2021: 2 017) miljoonaa euroa

•Nostettuja lainoja ja muita velkoja yhteensä 1 369 (30.6.2021: 1 417) miljoonaa euroa

•Sijoitusten tuotto -2,7 % (0,3 %)

•Työttömyysaste 6,8 % kesäkuu 2021 (7,6 % kesäkuu 2021)

•Palkkasumman kasvu +6,5% (4,2%)

Miljoonaa euroa	1-6/2022 m€	1-6/2021 m€	Muutos 2022/2021 m€	Muutos 2022/2021 %
Työttömyysvakuutusmaksut	1 330	1 159	171	15 %
Muut tuotot	384	489	-105	-21 %
Maksetut rahoitusosuudet	-1 584	-2 093	-509	-24 %
Rahoitusnetto	-31	1	-32	
Nettovarallisuuden muutos	99	-444	543	
Sijoitukset ja varat	2101	2 017	84	4 %
Lainat ja velat	-1 369	-1 417	-48	3 %
Nettovarallisuus	732	600	132	22 %
Suhdannepuskurin enimmäismäärä	2 220	2 078		

Tunnusluvut	1-6/2021	1-6/2021	**Muutos vertailuvuoteen**
Työttömyysaste % (kesäkuu)	6,8	7,6	-0,8
Palkkasumman muutos % YTD	6,5	4,2	0,4
Sijoitusten tuotto % YTD	-2,7	0,3	-3,0
Maksu %, työnantajat keskim.	1,51	1,42	0,09
Maksu %, palkansaajat	1,50	1,40	0,10

Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2022

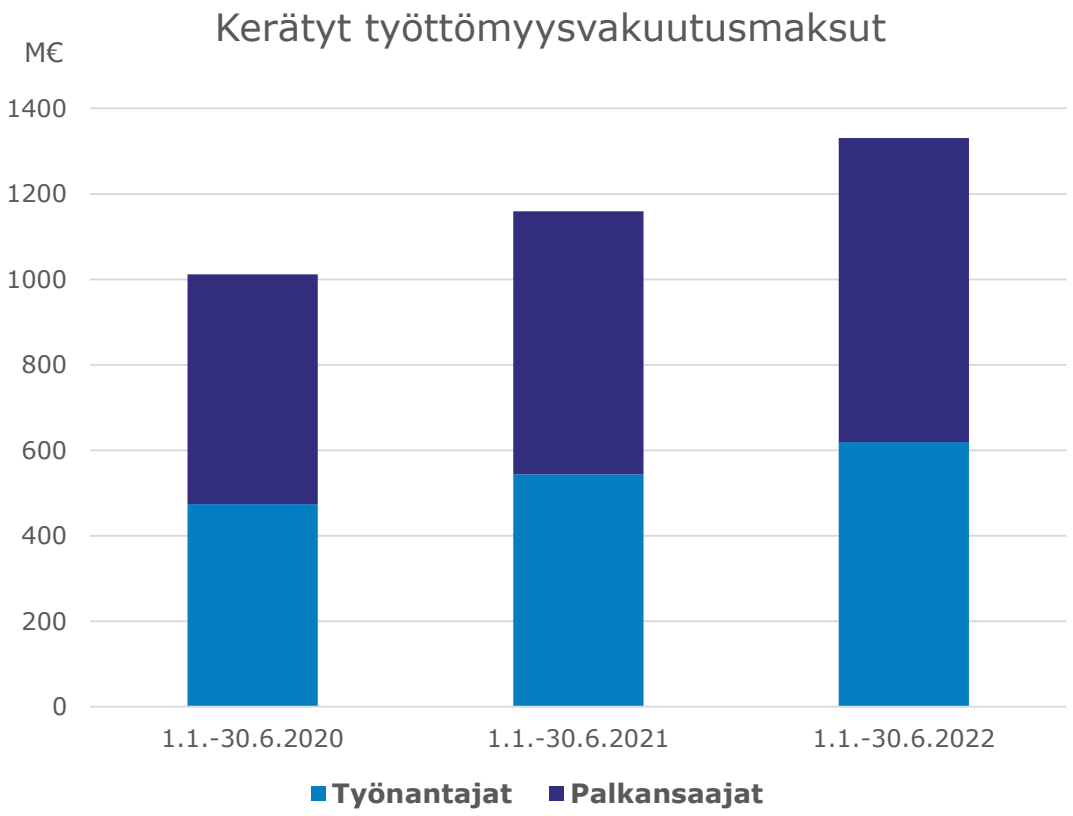

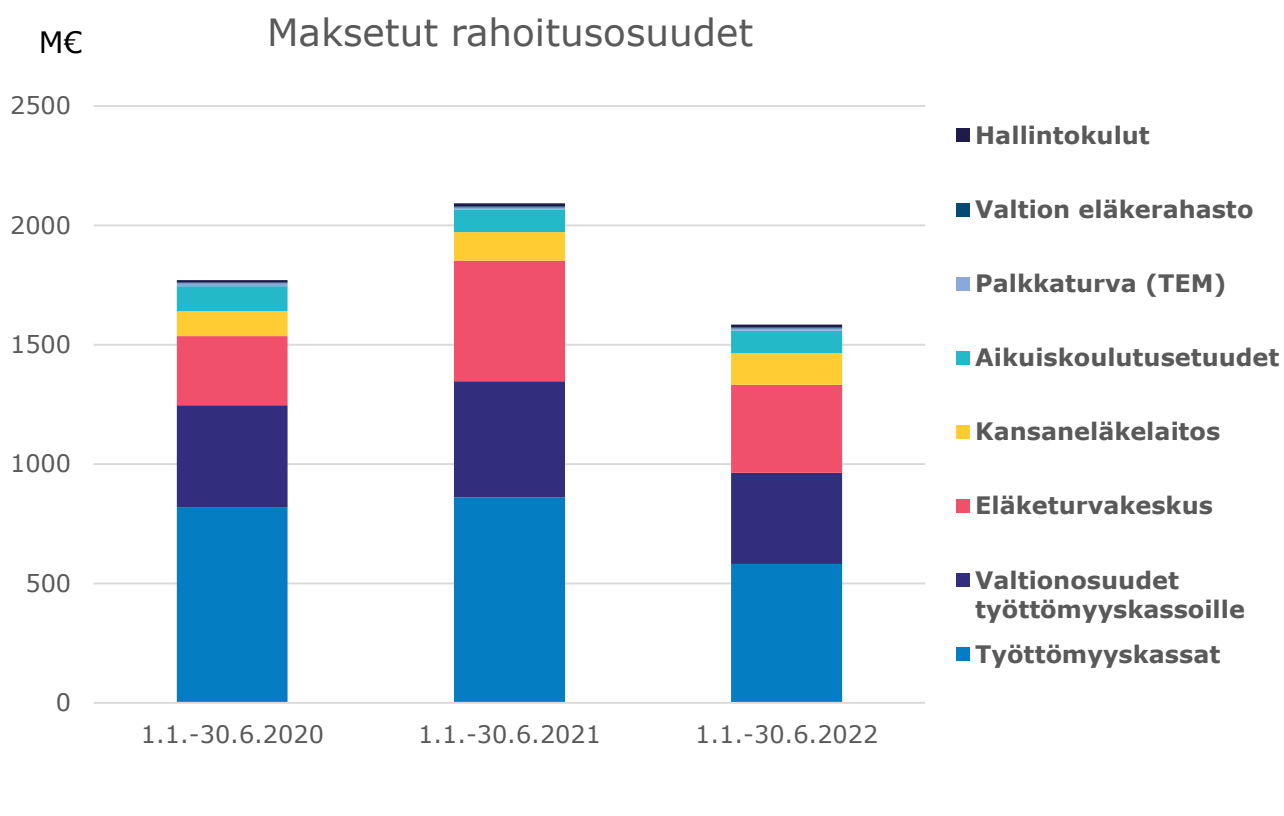

Talouden avainluvut 2019 - 2022

AVAINLUVUT				2021	2022		
	2019	2020	2021	1.1.-30.6.	1.1.-30.6.	Muutos euroa	Muutos %
TULOT							
TYÖNANTAJAMAKSUTULO	1 238	993	1160	533	608	75	12 %
PALKANSAAJAMAKSUTULO	1 379	1 073	1 241	615	712	97	14 %
VALTIONOSUUS KASSAT	688	1 248	911	489	384	-105	-27 %
OMAVASTUUMAKSUTULO	39	26	23	11	10	-1	-10 %
TULOT YHTEENSÄ	**3 345**	**3 340**	**3 335**	**1 647**	**1 715**	**68**	**4 %**
MENOT							
TYÖTTÖMYYSKASSAT	-954	-1 372	-1 463	-860	-581	-279	-32 %
VALTIONOSUUS KASSAT	-685	-1 245	-909	-487	-382	-105	-22 %
ELÄKETURVAKESKUS	-577	-870	-902	-505	-368	-137	-27 %
KANSANELÄKELAITOS	-206	-207	-239	-120	-133	13	11 %
AIKUISKOULUTUSETUUDET	-187	-197	-186	-95	-94	-1	-1 %
TYÖMINISTERIÖ	-24	-25	-14	-8	-10	2	25 %
VALTION ELÄKERAHASTO	-8	-9	-11	-5	-4	-1	-20 %
HALLINTOKULUT	-19	-21	-26	-13	-12	-1	-8 %
MENOT YHTEENSÄ	**-2 659**	**-3 947**	**-3 750**	**-2 093**	**-1 584**	**-509**	**-24 %**
NETTORAHOITUSTUOTOT	8	-16	3	1	-31		
NETTOVARALLISUUDEN MUUTOS	**694**	**-623**	**-412**	**-444**	**99**		
NETTOVARALLISUUS	**1668**	**1 045**	**633**	**600**	**732**		

27.9.2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunta |

Talousarvio ja maksuesitys 2023

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Työllisyysrahaston taloudellinen toimintaympäristö

- Työttömyyden ja lomautusten määrä on vähentynyt alhaiselle tasolle
  - Työllisyyden paraneminen hidasta jatkossa
- Alavireinen talouden suhdannekuva tuo haasteita vuonna 2023
- Riski ennakoitua heikommasta talouskehityksestä on lisääntynyt

- Talousarvio laadittu vakioidulla tavalla skenaarioiden avulla
- Arvioimme, että vuoden 2022 tulos tulee olemaan ylijäämäinen ja että suhdannepuskurin määrä on vuoden lopussa noin 1 000 miljoonaa euroa
- Rahoitettavien työttömyysturvan ja aikuiskoulutuksen etuuksien määrä kasvaa hiukan vuonna 2023
  - Koronapandemian seurauksena työttömyysturvamenoja on rahoitettu puskurivaroista. Tämän hetken arvion mukaan puskurivaroja ei tarvitse käyttää vuonna 2023.
- Työttömyysvakuutusmaksuesitys pyrkii turvaamaan Työllisyysrahaston maksuvalmiuden ja talousarviomme mukaan vahvistaa rahaston nettovarallisuutta eli suhdannepuskuria

Työllisyys kehittyy bkt-muutosten tahdissa

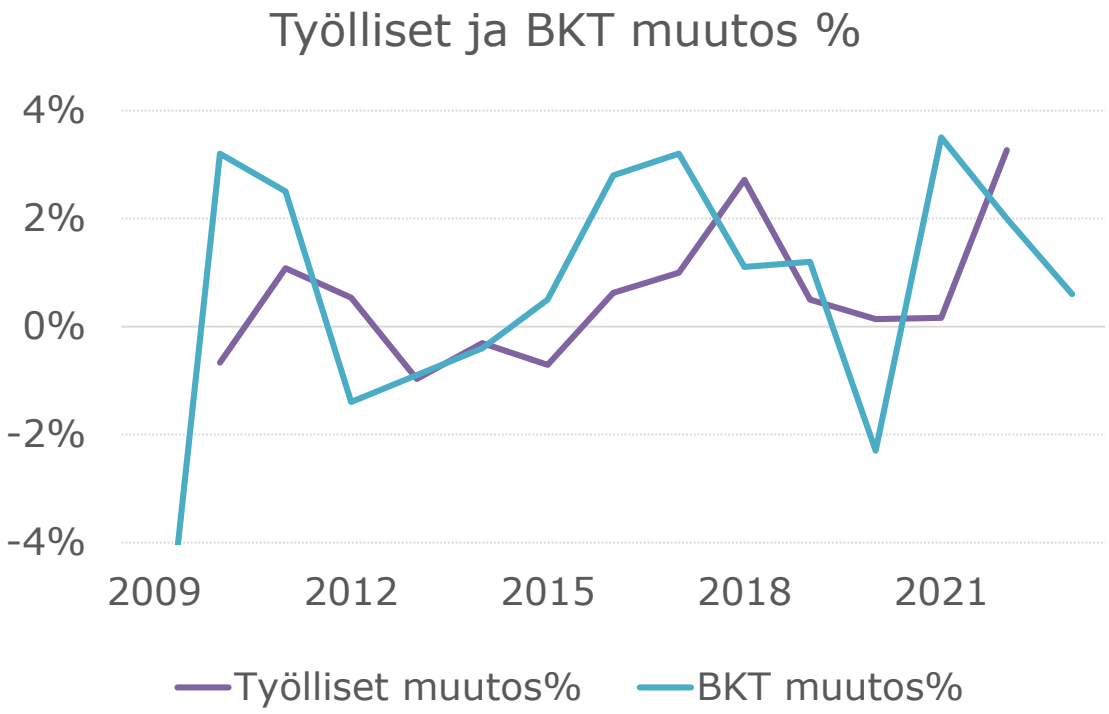

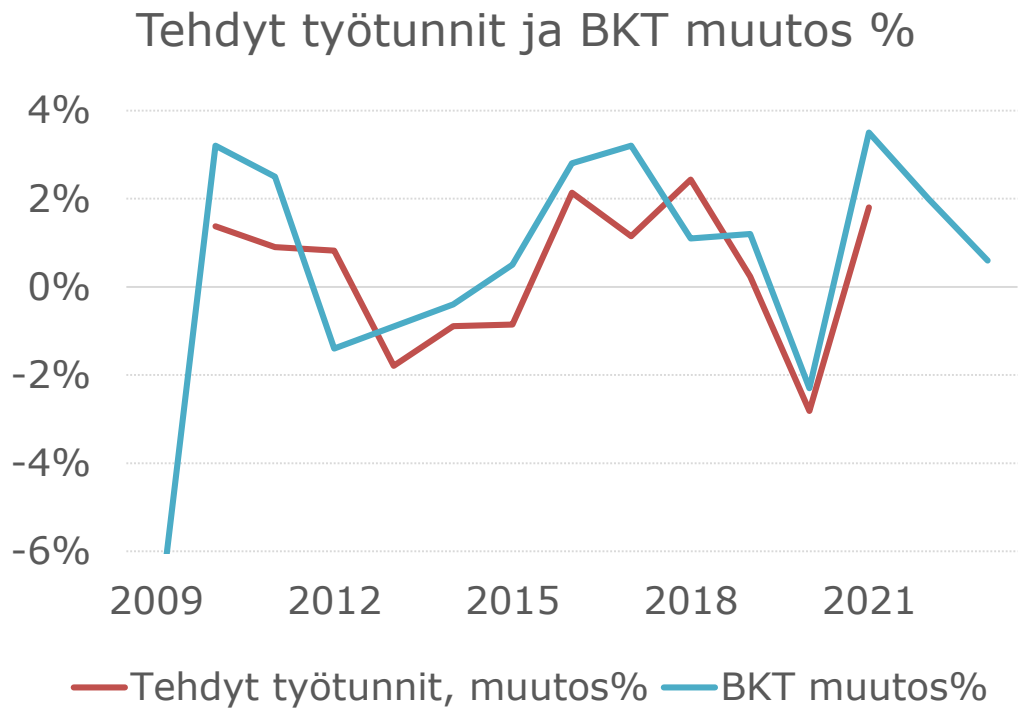

Talousarvion lähtökohdat ja skenaariot

- TR esitti huhtikuussa arvionaan STM:lle, että maksuja tulisi korottaa 0,00-0,50 %-yksiköllä v. 2023
- TR paransi heinäkuussa tulosarviotaan vuodelle 2022
- Maailmantalous on talousarviota 2023 laadittaessa heikentymässä
- Kohonnut inflaatio leikkaa arvioiden mukaan talouskasvua
- Suomen talouden odotetaan kasvavan varsin niukasti v. 2022 ja v. 2023
- Työllisyys on tällä hetkellä hyvällä tasolla, mutta paraneminen hidastuu/pysähtyy
- TR:n perusennustessa on huomioitu viimeaikainen kehitys ja pankkien/ennustelaitosten arviot tulevasta kehityksestä

Työllisyysrahasto perusennuste	2021	Arvio 2022	Ennuste 2023	Ennuste 2024
Työttömyysaste %	7,7	6,8	6,9	6,6
Työttömyysaste muutos	0,0	-0,9	0,1	-0,3
Työttömät työnhakijat	299 000	261 000	265 000	248 000
Palkkasumma muutos %	4,9	4,7	3,0	3,7
TR riskiskenario	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Työttömyysaste %	7,7	7,2	8,3	9,0
Työttömyysaste muutos	0,0	-0,5	1,1	0,7
Työttömät työnhakijat	299 000	281 000	340 000	370 000
Palkkasumma muutos %	4,9	3,4	-0,6	1,0
VM talousennuste 17.06.2022	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Työttömyysaste %	7,7	6,7	6,5	6,4
Työttömyysaste muutos	0,0	-1,0	-0,2	-0,1
Palkkasumma muutos %	4,9	4,7	3,2	3,0

Talousarvio ja rahaston talous 2023 eri skenaarioilla

- Rahaston tulosennuste v. 2022 on noin 400 M€ ylijäämäinen
  - Parantuminen johtuu jyrkästä pudotuksesta työttömyyspäivärahoissa
  - Heinäkuun päivärahamenot edelleen matalalla tasolla
- Tulosennuste 2023 on perusennusteella ja VM:n ennusteella nykyisillä maksuilla ylijäämäinen
- Riskiskenaariossa syntyy tuntuvasti alijäämää v. 2023
- Velkamäärää mahdollista pienentää, mikäli talous kehittyisi perusennusteen mukaan
- Jvk-laina 600 M€ erääntyy 06/2023

Talousarvio 2023 24.8.2022	Vuosi 2022 ennuste 24.8.2022	Vuosi 2023 Perusennuste	Vuosi 2023 ennuste VM	Vuosi 2023 Riskiskenaario
Työttömyysaste %	6,8	6,9	6,5	8,3
Työttömät työnhakijat	261 000	265 000	265 000	340 000
Tulot	2 761	2 887	2 892	2 719
Menot	-2 327	-2 507	-2 469	-3 467
Tulos	433	380	423	-748
Nettovarallisuus (puskuri)	1 069	1 449	1 492	-170
Sijoitukset ja tilivarat	1 479	1 159	1 202	1 162
Velkasalkku	-1 300	-600	-600	-2 100
Velkamäärän muutos v. 2022		-700	-700	800

Työllisyysrahaston nettovarallisuus 2008–2023

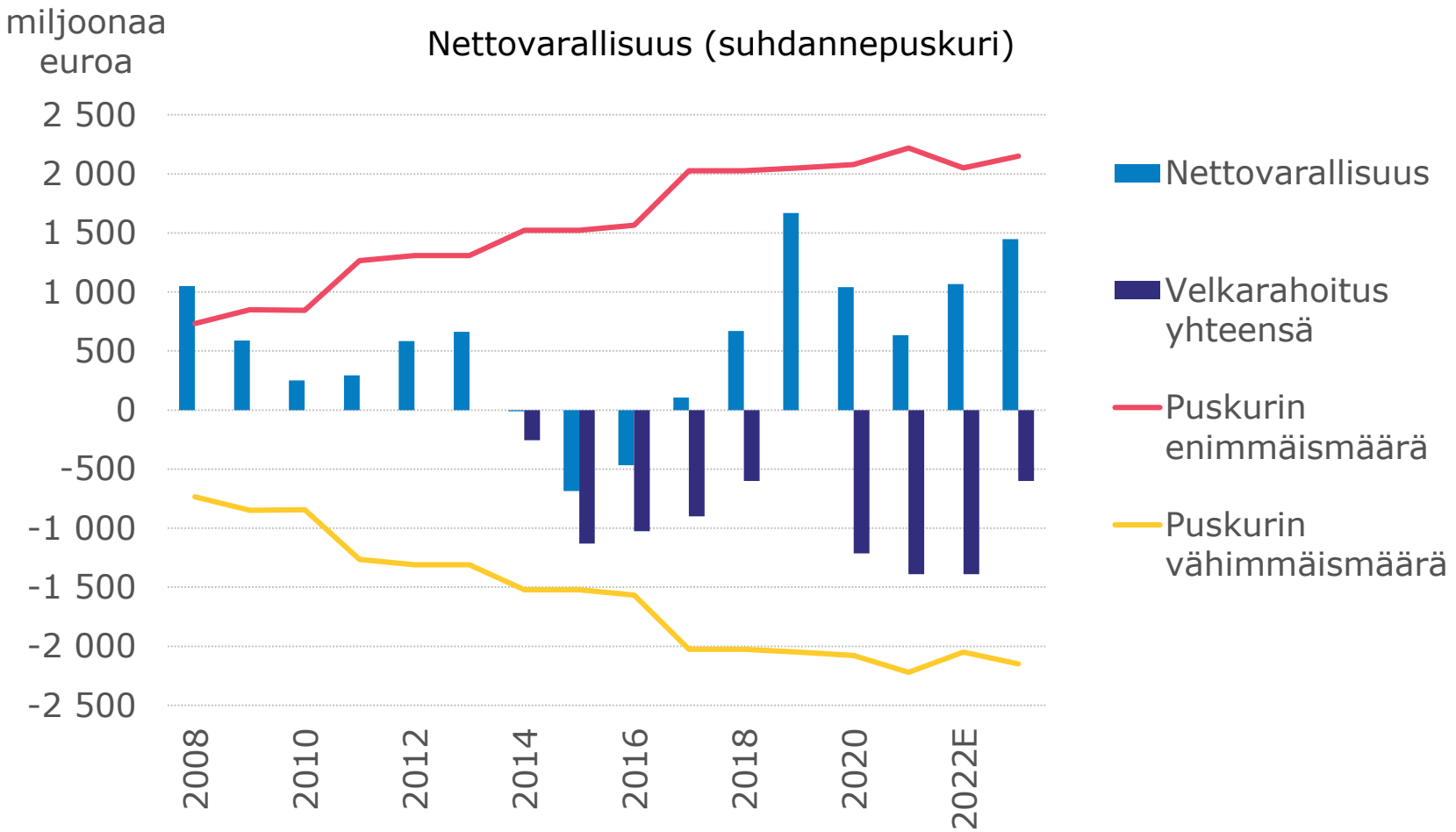

- Nettovarallisuus kasvaa noin 400M€ vuonna 2022
- Rahaston talous ylijäämäinen myös vuonna 2023, mikäli ei tule taantumaa
- Jvk-laina erääntyy v. 2023
- Uutta lainaa saatetaan tarvita vanhan lainan jälleen rahoittamiseen

Velkarahoitusta on käytetty maksuvalmiuden turvaamiseksi

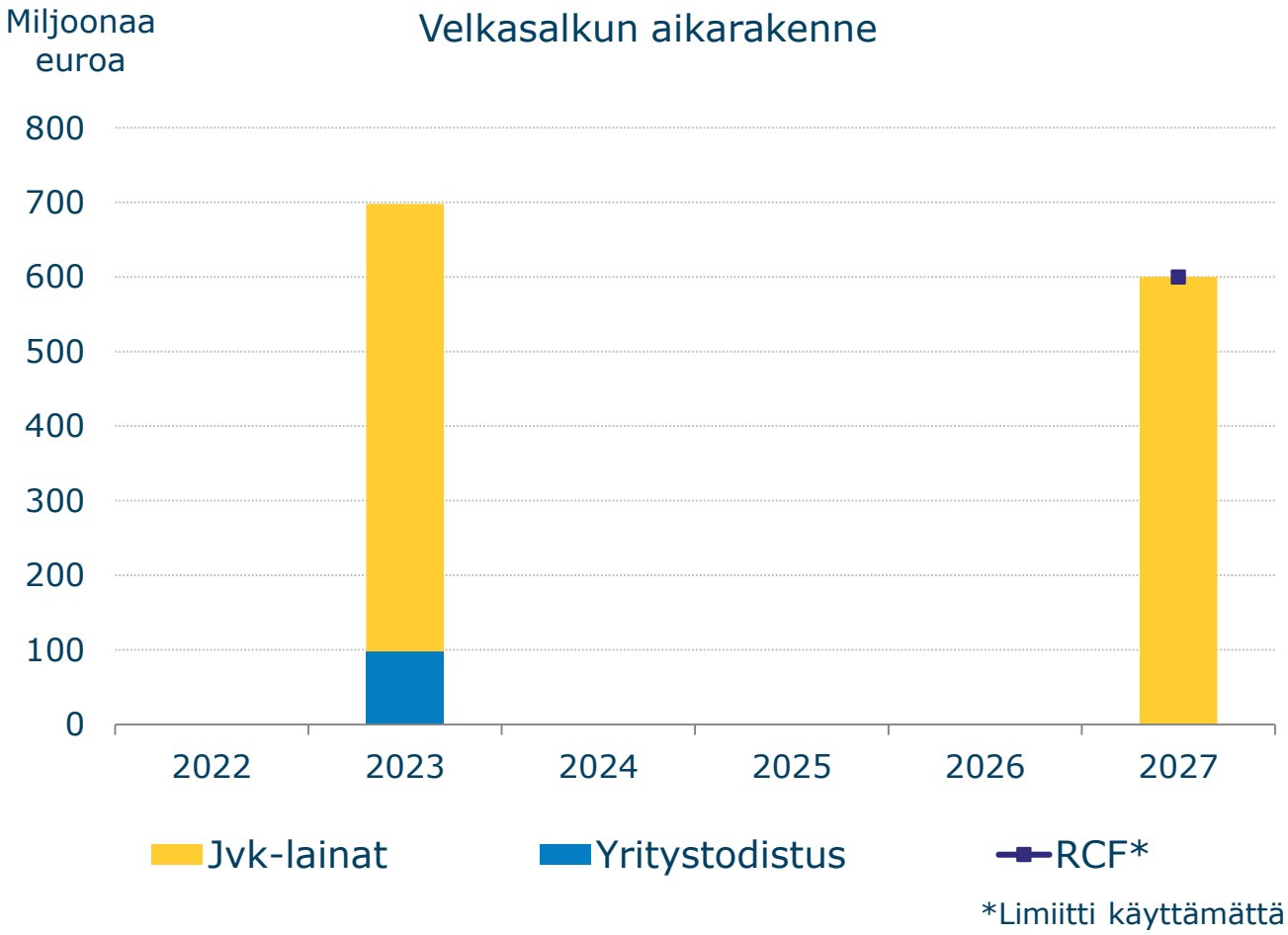

- Valmiusluottolimiitit (RCF) uudistettiin keväällä 2022
- Ne erääntyvät vuonna 2027 ja niihin sisältyy yhden vuoden jatko-optio
  - Limiittejä ei ole käytetty
- Joukkovelkakirjalainat erääntyvät 06/2023 ja 06/2027

Talousarvio vuodelle 2023

Määrät %	2022e	Talousarvio 2023	Muutos
Työttömyysaste %	6,8	6,9	0,1
Palkkasumman muutos %	4,7	3,0	-1,6
Työttömyysvakuutusmaksu %, työnantajat keskiarvo	1,51 %	1,54 %	0,03 %
Työttömyysvakuutusmaksu %, työntekijät	1,50 %	1,50 %	0,00 %

Talouden luvut, miljoonaa euroa *	2022e	Talousarvio 2023	Muutos
Työttömyysvakuutusmaksut	2 759	2 885	126
Muut tuotot **	728	770	43
Rahoitettavat menot ja etuudet	-3 053	-3 275	222
Nettovarallisuuden muutos	433	380	
Nettovarallisuus	1 067	1 447	380
Suhdannepuskurin enimmäismäärä	2 054	2 180	

*luvut vuodelta 2022 ovat arvioita ja tilintarkistamattomia
**sosiaali-ja terveysministeriön tilitys

Maksuesitys STM:lle –työttömyysvakuutusmaksut vuonna 2023

Maksutason muutos 2023	Maksut 2022	Maksut 2023
Palkansaajanmaksu	1,50 %	1,50 %
Työnantajamaksu, alempi	0,50 %	0,52 %
Työnantajamaksu, ylempi	2,05 %	2,06 %
Työnantajamaksu keskimäärin	1,51 %	1,54 %*
Osaomistajamaksu, palkansaaja	0,74 %	0,75 %
Osaomistajamaksu, työnantaja	0,50 %	0,52 %

Talousarvio 2023

*Työnantajan keskimääräisessä maksussa on huomioitu 1.1.2023 voimaan tulevan muutosturvan rahoitusta varten tehty erillinen 0,03 prosenttiyksikön maksujen korotus.

Kiitos!

www.tyollisyysrahasto.fi

@tyollisyysrahasto

@tyollisyysrhsto

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

